

Personas – Fra hjem til institusjon

Petter er 77 år og fikk for 13 måneder siden diagnosen Parkinson. Han bor sammen med ektefelle i egen bolig som de bygde og flyttet til i 1968.

Petter er glad i å ferdes ute og er godt kjent i nærmiljøet. Utfordringen hans er at av og til ikke kjenner seg igjen når han er ute og vet ikke hvordan han skal komme seg hjem. I tillegg har han blitt tiltagende ustø og har lett for å falle. Han har i begge disse tilfellene behov for hjelp. Petter vil trolig ikke være i stand til å tilkalle hjelp selv.

Petter er på dagsenter tre dager i uka. Der treffer han kamerater og er aktiv i Snekkerbua. Han har hatt snekkerarbeid som hobby i hele sitt voksne liv og har bl.a. laget fine møbler til hjemmet. I Snekkerbua lages mindre gjenstander som fuglebrett, fuglekasser, serveringsbrett o.l. som selges på bl.a. julemesser. Petter trives med denne aktiviteten og for kona er det godt å ha noen timer for seg selv uten å føle ansvaret for Petter. For å komme til og fra dagsenteret må Petter ta buss. Da har skjedd en gang at han ikke gikk av på riktig stoppested. Da ringte en av de ansatte på dagsenteret til kona og etterlyste han. Kona tok bilen og leitet etter han og fant han ved en holdeplass to bussstopp fra dagsenteret. Han hadde gått av bussen og kjente seg ikke igjen. Når han ikke visste hvor han skulle gå hadde han satt seg på benken.

Petter får medisiner 8 ganger i døgnet. For at medisinene skal ha best virkning må de tas nøyaktige på de forskrevde tidspunkter. Petter husker ikke selv å ta medisinene. Kona føler at det er en ekstra belastning å måtte huske på å gi Petter medisiner i rett tid.

Petter kan stå opp på natten i den tro at det er morgen. Han har behov for bistand på natt av flere årsaker. Han er mer ustø om natten og har lettere for å falle. I tillegg har han en rutine på at han går ut på morgenen for å hente avisa. Kona har opplevd at Petter har gått ut på natten og ikke kommet inn igjen pga at han ikke har tatt med nøkkel. Ved et tilfelle hvor hun ikke hørt at han gikk ut, satt han sterkt nedkjølt på trappa når hun stod opp på morgenen. Hun sover av den grunn veldig dårlig og er oppe flere ganger per natt for å se om Petter er inne.

Petter har rullerende opphold på institusjon en uke hver sjettede uke. Den teknologien som tas i bruk i hjemmet må også kunne benyttes når han er på avlastning på institusjon. Denne er kjent for han og det vil medføre mistenksomhet fra hans side hvis han skal bytte teknologi. Dette kan i verste fall føre til at nekter å benytte teknologi.

Seks måneder senere...

Petter har endret personlighet. Han har lett for å bli sint og gjør ting som virker uforklarlig på kona. Ved en anledning hadde han begynt å demontere det elektriske anlegget på soverommet. Ved et annet tilfelle hadde han helt tennvæske over vedovnen og leitet etter fyrstikker når kona kom hjem fra butikken. Hun ble redd og kontaktet kommunen og Petter fikk plass på forsterket skjermet enhet. På skjermet enhet skaper Petter mye uro. Han går inn på andres rom og oppfører seg truende både ovenfor medpasienter og personalet. Han har begynt å være oppe på natten og går da fra rom til rom for å lete etter kona. Nattevakten har ansvar for to avdelinger og hvis hun er på den andre

avdelingen når Petter har stått opp, kan han ha rukket å vekke flere før hun oppdager at han er oppe. Hvis hun prøver å forhindre han å gå inn på andres rom blir han sint.